

Overdragen bevoegd gezag openbaar primair onderwijs aan stichting PRIMO.com - Bijdrage Richard Bos (VVD)

Gemeenteraad, 9 november 2015

Over de fusie van Comperio met Primo Opsterland. De VVD ziet het basisonderwijs als belangrijke pijler onder de ontwikkeling van onze kinderen. Voldoende openbaar onderwijs en de kwaliteit van het onderwijs staat daarom voorop. Deze punten komen onder druk te staan door de demografische ontwikkeling in Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland. Er zijn steeds minder kinderen en dit noopt tot een herbezinning op de organisatie van het basisonderwijs.

De fusie tussen Comperio en PRIMO is nodig om de kwaliteit van het basisonderwijs ook in de toekomst te kunnen waarborgen, zo stellen de beide organisaties in hun voorstellen. Op hoofdlijnen kunnen wij daar ook mee instemmen.

Adviescommissie fusietoets

De 'adviescommissie fusietoets in het onderwijs' stelt dat besturenfusie puur om de kantoren te integreren een weinig krachtig motief is voor een besturenfusie, het dalend aantal kinderen echter des te meer. Daarom heeft zij geadviseerd om goedkeuring niet te onthouden. De staatssecretaris van OCW heeft dit overgenomen. Akkoord. Zonder nu heel diep op de overwegingen van de adviescommissie fusietoets in te gaan toch een aantal vragen hierbij:

- de GMR van Comperio heeft aangegeven zorgen te hebben of de beoogde resultaten van de fusie wel worden bereikt vanwege slechte ervaringen uit verleden. Welke resultaten zijn bij de eerdere fusie niet behaald?
- In hoeverre staat deze fusie los van of is -ie gerelateerd aan de bestaande OWO samenwerking?
- de adviescommissie stelt dat er risico's zijn voor de menselijke maat van bestuur en onderwijs die wellicht onvoldoende zijn onderkend en maatregelen behoeven. Hoe gaat dit geborgd worden? De VVD ziet graag dat PRIMO.com snel een helder plan van aanpak presenteert over hoe deze risico's te ondervangen. En dat zij dit presenteert aan de drie gemeenten, GMR, MR's, personeel en ouders.

Naast deze vragen die wij graag door de wethouder krijgen beantwoord, willen wij een aantal voorstellen die in de zienswijze terugkomen hier benoemen.

Betrokkenheid

Omdat de nieuwe fusieorganisatie meer op afstand komt te staan, er meer geld in omgaat, en dus potentieel grotere risico's zijn (ook voor de gemeente), willen we als gemeenteraad graag betrokken blijven bij de nieuwe organisatie. Dat zult u begrijpen. Omdat wij deze betrokkenheid bij de kwaliteit van het onderwijs en daarmee de ontwikkeling van onze kinderen graag goed willen invullen, ook naar de toekomst, zijn wij van mening dat de statuten en het convenant op enkele onderdelen aangescherpt zouden moeten worden, voordat we er mee in kunnen stemmen.

Zienswijze

We hebben daarom een zienswijze opgesteld met de andere coalitiepartijen en vragen u de punten die daarin naar voren komen over te brengen aan de kwartiermaker(s) van de nieuwe fusieorganisatie en de andere gemeenten, zodat de statuten en het convenant

kunnen worden aangepast en de betrokken gemeenteraden nog in december kunnen instemmen met de voorgenomen fusie per 1 januari aanstaande.

Benoemingsperiode

Mijn fractie is van mening dat openbaar onderwijs is gebaat bij goed bestuur. Het gaat om kwaliteit onderwijs, toekomst kinderen en veel gemeenschapsgeld. Daartoe worden in de nieuwe organisatie twee bestuurders benoemd. Omdat het bestuur zo belangrijk is en de governance goed geborgd moet zijn, zijn wij van mening dat er een benoemingsperiode voor bestuurders zou moeten gelden (net als bij leden van de raad van toezicht). Wij denken aan een benoeming voor vier jaar, die bij goed functioneren iedere vier jaar verlengd kan worden. Dit is goed voor de organisatie. Het houdt zowel bestuur als RvT scherp en dwingt beiden periodiek na te denken over de toekomst van bestuur en bestuurder en de onderlinge samenwerking.

Fit & Propertest

Ook denken wij dat een *fit & propertest* een goede aanvulling kan zijn bij het aanstellen van nieuwe bestuurders en leden van de raad van toezicht. Daarmee borgen we dat er bekwame, professionele mensen betrokken zijn bij het bestuur van en toezicht op PRIMO.com. En zo borgen wij de kwaliteit van het onderwijs.

Het succesvol doorlopen van een dergelijke test is al gangbaar in diverse sectoren; ik noem hier de banken en de woningcorporaties.

Maximaal aantal commissariaten

Voorzitter, vorige week stapte een vooraanstaand politicus op omdat hij in het verleden door een wirwar aan commissariaten niet voldoende inzicht had in het reilen en zeilen van de organisaties waarop hij toezicht hield. Met als gevolg dat in elk geval een van deze organisaties onverantwoorde risico's nam en uiteindelijk kopje onder ging. Een dergelijke houding is volstrekt onwenselijk en weinig professioneel. Wij willen niet dat dergelijke toezichthouders bij PRIMO.com in de RvT komen.

Daarom stellen wij voor om voor leden van de raad van toezicht de regel te hanteren dat er maximaal vijf commissariaten door een lid mogen worden vervuld, waarbij een voorzitterschap van een RvT dubbel telt. Ook dit is in vele sectoren gemeengoed. Met dit aantal kun je er redelijkerwijs van uit gaan dat leden van de RvT hun werk voor de verschillende organisaties kwalitatief goed, onafhankelijk en toch betrokken kunnen uitvoeren.

Afronding

De VVD ziet de noodzaak voor de voorgenomen fusie van stichting Comperio en Primo Opsterland. De demografische ontwikkelingen nopen er toe maatregelen te nemen. Afzonderlijk doorgaan zal uiteindelijk ook leiden tot fusie, maar vanuit andere posities, meer gedwongen. Nu wordt er vanuit kracht en gezamenlijke visie gekozen voor de fusie en kan de kwaliteit van het onderwijs voor onze kinderen overeind blijven.

Voorzitter, wij vinden dat verstandig en steunen dan ook deze plannen op hoofdlijnen. Er komt dan met PRIMO.com een nieuwe onderwijsinstelling, die in de OWO-gemeenten zorg zal dragen voor goed openbaar basisonderwijs volgens de principes die wij als raad hebben vastgelegd in onze toekomstvisie. Wel zien we graag dat de menselijke maat en dus de laagdrempeligheid behouden blijft en goed in het oog wordt gehouden, ik refereerde daar net duidelijk aan.

Met de zienswijze die we indienen met de steun van bijna alle fracties doen we daarnaast goede voorstellen om de kwaliteit van het onderwijs en onze betrokkenheid daarbij verder te versterken.

We gaan er van uit dat de andere betrokken gemeenteraden die ook delen en dat PRIMO.com met de portefeuillehouders de zienswijze verwerkt en in de raad van december een nog beter voorstel neerlegt waar wij dan ook mee in kunnen en zullen stemmen.